

Med bilkollektiv, el-sykkel og en god porsjon kreativitet kan de fleste transportbehov løses.

Nok er nok – om forbruk og livskvalitet

Luksusen vår er tid sammen

Johanna Fränkel

Publisert: 15/03/2021

Går det an å leve et «vanlig norsk liv» utenfor hovedstaden, med hus og barn og bil og båt, og samtidig jobbe redusert? Går det å leve småbarnsliv uten tidsklemme? Når er nok nok?

«Dere er heldige som kan velge å leve slik» er standardreplikken når jeg forteller nye venner at mannen min og jeg begge har valgt å jobbe redusert. Kanskje de tenker at vi har vunnet i Lotto, at vi har rike foreldre som betaler regninga, eller at vi bare har sykt fete lønninger. Det fremstår i hvert fall som om muligheten for å leve et «vanlig norsk liv» i utkanten av hovedstaden; med barn, rekkehus, bil og båt og på to halve lønninger, er en meget fjern tanke for de fleste.

Og på en måte så stemmer det at vi er heldige. Vi er heldige som lever i et land hvor det er lovfestet at alle med barn har rett til å jobbe redusert frem til det minste barnet fyller ti år. Vi er heldige som lever i et land med materiell velferd, med fungerende kollektivtrafikk og gratis legebesøk for barna. Men nei ... Lotto har vi ikke vunnet, lønningene våre er å anse som middels inntekt, og foreldrene våre sponser kun julegaver til barna. Det er kort fortalt ikke noe magisk ved vår økonomi, og jeg tør påstå at mange middelklassefamilier med to inntekter har forutsetningene for å jobbe redusert tid hvis de ønsker det. At det å jobbe deltid for flertallet i Norge primært handler om prioriteringer. En beslutning om at nok er nok.

Å plukke økologiske grønnsaker på andelsgården Hokholt er en stor opplevelse for hele familien.

Som familie begynte tankene våre om det økonomiske deltidslivet ganske raskt etter at sønnen vår kom til verden for snart ni år siden. Som grønne feministere med psykologi- og sosiologistudier under beltet sto vi allerede før fødselen planta i en forskningstradisjon og en teori som tilsa at kombinasjonen nære relasjoner og likestilling i hjemmet har sterk kobling til lykke. Og imens lille Jasper begynte å krabbe, snuble, gå og løpe på vårt nyslippede tregulv på Tøyen ble ideen om å levere i barnehage for å gå tilbake til 100 % jobber en alt mer virkelighetsfjern tanke for oss.

Med mange år av studentliv og «backpacking» var vi for så vidt vant til å leve på lite og vant med det «enkle liv» rent materielt, men med jobber som sosialarbeider og journalist lurte vi veldig på hvor lenge vi ville klare oss på reduserte lønninger. Nå, 9 år seinere, vet vi at «prosjekt barnefamilie som vil unngå tidsklemma» var og er fortsatt en fullt mulig prioritering for oss. Med perioder med avdragsfrihet på boliglånet, kollektivløsninger, enkle ferier, matbudsjett og mange søk på Finn.no sin bruktavdeling har vi klart oss helt fint på to halve lønninger.

Et spørsmål om hva som er luksus

Fra et norsk perspektiv lever vi selvfølgelig ikke i noen materiell luksus her på vår Nesoddhavøy utenfor Oslo, og visst forekommer det dager da vi lengter etter vår egen hytte på fjellet, nytt kjøkken og et lyst malt gulv i heltre. Dager hvor det å lage budsjett og holde seg til det føles som en ultrakjedelig praksis. Men de aller fleste dagene føler vi faktisk at vi har alt det vi trenger og ønsker oss. Vi har rekkehus med koselige naboer, bil gjennom bilkollektivet, båt gjennom båtkollektiv og saunakollektiv ved sjøen. Vi eier ikke noen flott gård på landet, men vi dyrker grønnsaker og har holdt griser gjennom andelsgården vår, Hokholt. Og om en skal tenke luksus i en videre forstand ... ja da er luksusen vår det at vi har tid. Tid til å være sammen som familie i alle skoleferiene. Tid til å ta imot barna etter skolen, også kl. 12:30 når skolen slutter og barna heller har lyst på en rolig ettermiddag enn SFO. Tid til å lage mat fra bunnen. Tid til å invitere til sosiale sammenkomster i det bilfrie nabolaget vårt. Tid til å stelle med hønene i hagen, tid til å engasjere oss i lokalpolitikken vår for en grønnere fremtid.

Med håp om å inspirere

Samtidig, og før denne teksten begynner å ligne på et glansbilde av det som er vårt liv, må jeg avvise at vi lever i hav av tid og harmoni. Selvfølgelig er også vår hverdag, slik som alle småbarnsfamiliers, full av oppvask, våte votter fra gårsdagen, kringling om stort og smått og en evig matpakkesmøring. Det skal også sies at vi har ofret noen

Weekendturen blir en campingopplevelse i nærmiljøet.

karrieremuligheter, og at vi har vært heldige med arbeidstidene våre, som gitt oss stor fleksibilitet. Men tatt i betraktning den korte givelsen som barna er små er jeg overbevist om at tid sammen er noe vi aldri vil angre.

Med dette perspektivet og med håp om å inspirere har jeg skrevet denne teksten. Med håp om at de av leserne som lengter etter og lur på om det går an å jobbe mindre og «leve mer» skal finne motet til å prøve, om enn bare litt. Videre skriver jeg i håp om at flere skal ta opp kampen for den rolige barndommen. Begrepet tidsklemma brukes jo gjerne for å beskrive de voksnes opplevelse av livet med barn og assosieres med slitne foreldre som løper mellom buss, butikk og barnehage. Men hva med barna, hva med barnas opplevelse av tidsklemma, glemmer vi muligens barna i jakten på å rekke det neste punktet på «todo-lista» vår? Er det ikke egentlig, både fra individets perspektiv og fra et samfunns perspektiv, nok at foreldre jobber fulltid før barna kommer og går tilbake i full jobb igjen når barna er begynt å bli store?

Og når det gjelder kampen for en rolig barndom, er jeg selvfølgelig nødt til å poengtere at den kampen også må omhandle kampen for omfordeling av ressurser og de dype samfunnsendringer. Tid med barn eller barnas mulighet for en rolig barndom kan og bør aldri være reservert for de økonomisk privilegerte, men en mulighet for alle familier.

Les også

Det var kjærlighet ved første blikk

Ingen hadde bodd der på nesten 100 år, men for oss er gården Brattlandbakken i...

[Les mer](#)

Sunn økonomi med lavt forbruk?

Det økonomiske systemet krever en forbruksøkning som ødelegger vår klode.

[Les mer](#)

Leserbrev: Miljøvennlig utbygging

Etter et yrkesliv i kulturminnevernet vil jeg slå et slag for å gjenoppfriske gamm...

[Les mer](#)

Synlig reparasjon

Med økt bevissthet rundt den negative miljøpåvirkningen av klesproduksjon...

[Les mer](#)

Om kveker, enkelhet og et godt arbeidsliv

Når det er snakk om enkelhet i livsførsel, er det nærliggende å tenke på kvekerne.

[Les mer](#)

Rydd én gang for alle!

Hvis du hører til dem som kjemper en evig kamp mot rotet, så kan kanskje Jeanett...

[Les mer](#)

Å leve etter ikkevoldsprinsippet

På et småbruk i Trautskogen i Innlandet forsøker Silje og Aslak...

[Les mer](#)

Englehelse

Hvordan kan engler hjelpe sørafrikanere til å leve sunnere?

[Les mer](#)

Leve godt med mindre penger

I 2013 brakte Pengevirke et intervju med Molly Greger under...

[Les mer](#)

Farvel, ting

Danshari er et japansk ord, som betyr noe sånt som å kvitte seg med...

[Les mer](#)

Kundeservice
(+47) 22 99 51 99

Kontakt oss
[Send oss en melding](#)

Følg oss
[Facebook](#) / [Twitter](#) / [Youtube](#)

Motta siste nyheter fra oss - [Meld deg på vårt nyhetsbrev her](#)